

EXPLORAMA LODGE: Que d'exploració no en té res, perquè no es pot sortir del recinte sense perill que se't cruspexin, i en quant a Lodge, sols és una gran barraca enlairada damunt de pilots de fusta.

Es compon de diferents parts. Un, diguem-ne menjador que és un lloc bastant ampli —uns deu metres per vuit— absolutament voltat per una tela metàl·lica, no sols per les mosques i mosquits, sinó també per altres elements de la zoologia de la jungla, que tant per l'aire com per terra —caminant o arrossegant-se— són capaços de cercar minestra humana per a la seva subsistència.

Taules i cadires de fusta de la regió construïdes de manera simple i forta i sense pintar.

L'entomòleg que ens acompanya no para d'exclamar en ple arrobament:

—Beautiful. Very Nice...! Splendid!... Magnificent...! I coses per l'estil.

Personalment la simplicitat de les coses m'agrada força i la pintura aquí hauria quedat com a un Crist un parell de pistoles.

Naturalment, no hi ha electricitat, i la nevera funciona amb ampolles de butà. Tenim la sospita que couen amb aigua d'algun riuet de la jungla —si fos la de l'Amazones no n'haguérem sortit—, però a tot això que no veiem hi hem tirat un vel. Val més no pensar-ho. Però l'amanida fa un efecte tan sospitos que hi passem de llarg.

El menjar el tenim de prendre d'un aparador amb pretensions de buffet i bastit únicament amb «especialitats» locals. El seu paladar no és dolent. És horrible.

L'altra part gran de l'Explorama Lodge el constitueixen els dormitoris. En el nostre hi havia tres llits. El tercer no era del tot inútil perquè si no hi hagués estat hauríem tingut de deixar els vestits a terra. Ni una cadira. Res per penjar.

Els llits estan guarnits d'unes mosquiteres tan fermes que semblen de tela metàl·lica. Estan ben agafades sota els matalassos, cosa amb la que ens adverteixen que és necessari de no deixar passar cap mena d'animaló quan dormim.

DORMIR A LA JUNGLA: Dormir hem dit? Com ens equivoquem els humans! Jo vaig pressentir que allò no tenia res a veure amb una acampada a la muntanya on no tens la sensació que cap perill —pluja inclosa— et pot despertar (2).

I per això em vaig prendre una pastilla per dormir —més ben dit, dues—, però això de tancar els ulls i començar a sentir fregadissos, batec d'ales invisibles i cruixits diferents —amb tota la gamma musical— no és precisament el millor inductor de la son. No. No és una experiència que jo recomani als nostres lectors, i especialment a aquells —bona gent— que creuen que això de fer de rodamon està ple de felicitats, comoditats i benaurances.

LES NECESSITATS A YANAMONO: Entre els dos cossos d'edifici —diguem-ne edifici— hi ha una depressió —dos o tres graons— que mena a un llarg corredor enlluminat —naturalment estem parlant de la nit— per un llums de petroli alternants que arriben al departament «ad hoc» per miccionar, defecar o perbocar.

La visió de l'esmentat lloc és tan depriment que a qual-sevol temperament un xic escrupulós se li atura en sec el propòsit que allà el porta.

Es tracta d'un forat a terra en el fons del qual s'hi veuen abundosos excrements en putrefacció on hi pullulen una sèrie de cucs —alguns d'uns trenta centímetres—, que s'hi fan tot un festí.

Malgrat tot, bé o malament el «pipí» s'ha de fer, es té d'anar de ventre i altres coses si el cas s'escau. Per fàstic que faci, no hi ha més remei.

Quan hom retorna a la «cambra» l'esposa —que tampoc pot dormir— pregunta:

—No t'ha passat res? No t'ha atacat cap bèstia?

EL QUE NO VÀREM VEURE: Estava programat que teníem d'anar en barques en caure la nit fins un indret en que una respectable quantitat de caimans es tiraven a l'aigua, cosa que es veu que ho fan amb exactitud cronomètrica. Cal no confondre els caimans —Amèrica del Sud i del Centre— amb els cocodrilians d'Àfrica i Polinèsia. El caiman té aproximadament tres metres, quan és adult, i sols ataca l'home si s'hi veu obligat per estar acorralat en una cacera. En canvi el cocodrill pot arribar a tenir 8 metres i ataca així que pot. El show de Yanamono consisteix en sentir el «xaf» en caure a l'aigua una d'aquestes simpàtiques bestioletes.

Però el show no va arribar i sincerament no sé si alegrar-me'n. Una pluja tropical de les de debò, no deixava sortir un pas fora de l'Explorama. I el show es va aigualir.

ELS ÍNDIS YAGUAS: Pensem que el «pinyol» de l'excursió consistia en travessar un petit canal i entrar al poblat dels índis Yaguas.

Aquests són els cèlebres índis que cacen amb sarbatana i lluitaven contra els seus enemics amb fletxes enverinades. Porten la cara empastifada de tintures vegetals, especialment vermelles i unes faldilles. Els han ensenyat que és qüestió de distreure els turistes. Malauradament per ells aquesta vegada els turistes érem pocs i dubto que mai hagin estat molts.

Les sarbatanes són llargues, de més de dos metres —tot el contrari del que imaginem des de casa— i el que costa més és tenir l'extrem quiet. Ens van fer una demostració de l'exactitud dels seus trets però... mireu que és desgràcia!, no en van encertar ni un. Més ben dit. Un va ésser encertat però és el que va tirar la nostra companya londinenca, cosa que els índis van acceptar de molt mal grat.

Riu amunt i a uns dos quilòmetres hi ha el Vicariato Apostòlic de San José del Amazonas, exercit per tres religiosos. Tres quilòmetres més avall l'escola de primer ensenyament de Santa Teresa. Tant a un lloc com a l'altre els índis yaguas i els nens tenen de traslladar-se en canoa, per no haver-hi de moment comunicació per terra. Quan hom veu l'intricada jungla hom es dona compte que, malgrat el material modern que s'empra, la futura carretera transamazònica és una obra titànica ja que no sols es tracta d'obrir pas contra una xarxa de verdor especialment resistent, sinó també les regions pallúdiques, la mosca tze-tze, els aiguamolls plens de paràsits —com la ja esmentada filària— i encara una calor humida que si a nosaltres sense treballar ens semblava insuportable, és lògic que —com els minaires— de temps en temps s'ha de renovar el personal per a donar-li repòs.

LLENTIES D'AIGUA: Sense cap dubte és el més meravellós que hem vist en aquesta breu excursió per l'Amazones. Es tracta d'uns pàmpols —com es poden veure en la foto— que arriben a tenir tres metres de diàmetre i tan grassos i resistents que un nen pot passar-hi de peu dret sense que s'estripin ni s'enfonsin. Les seves escasses flors són meravelloses amb un blanc intens que captiva. Al revers —per dir-ho de manera que s'entengui— hi han unes punxes descomunals que —per acabar-ho d'arranjar—, són terriblement urticants.

I sense més pena ni glòria, hem remuntat els 85 quilòmetres de Peruvian Amazon que havíem baixat, desembarcar a Iquitos, agafar el 727 de Fawcett i arribar a Lima als voltants de l'hora de dinar.

Però quan arribàrem al Sheraton ningú va menjar res amb l'estómac un xic trasbalsat. El que sí férem és posar-nos a dormir en una cambra neta, sense sorolls, mosquiteres, ni fregadissos.

I trobàrem que en determinades ocasions no donem la importància que té un llit net i un aire acondicionat.

Però és curiós. Aquesta part del viatge, la més feixuga que vàrem suportar, a mida que passa el temps esdevé en el nostre record, més autèntica, més imponent, més gegantina i més encisadora. Probablement hem oblidat el 85 % d'humitat i els 38 graus de temperatura. Però, amb sinceritat, no estem arrepençats de les nostres facècies a l'Amazones del Perú.

L'endemà, reunit tot el grup, sortíem de Lima amb K.L.M. que després de parar a Guayaquil i a Curaçao ens deixa a Caracas amb quatre hores de retard.

Però les nostres aventures a Venezuela us les explicarem en l'últim capítol d'aquesta sèrie, si Déu vol, un altre dia.

Dr. Eduard Padrós i de Palacios

(1) New-Geographic - Diccionari Enciclopèdic Salvat Català.

(2) Tot és relatiu. Recordo —fa més de quaranta anys— que en una acampada vora de l'estany de Malniu vaig despertar-me sobtadament perquè un bou m'havia posat la pota allà on l'espallla canvia de nom. Naturalment s'estava carregant —mansament— tota la tenda i atuell. De fa molt de temps, i més a França, molta gent del camp mena els seus animals —vaques, bous, cabres, etc.— vers els campaments que no han demanat autorització per instal·lar-s'hi. Això ha costat moltes preocupacions. Cal demanar permís.